

SZEGEDI

KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL BELVÁROSI PLEBÁNIA (TEL. 136)
FŐSZERKESZTŐ VÁRHELYI JÓZSEF P. PRELÁTUS, PLEBÁNOS

A XIX. nagygyűlés előtt.

Írta: Lendvai István.

Tizenkilencedszer gyülekeznek Budapesten országos tanácskozásra a katolikus magyarok, — tizenkilencedszer tartanak seregszemlét, vitatják meg az időszerű kérdéseket, veszik át vezérek parancsát. Mikor ezt az újabb seregszemlét a mély élmények, a jelentős eredmények jegyében köszöntjük, néhány szóval megpróbáljuk megvilágítani a katolikus nagygyűlések s ezeken át a katolikus öntudat és aktivitás nagy jelentőségét. Nem tisztán egyházi, nem csupán hitbuzgalmi szempontokból, hanem ezek természetei bevonásával, beleértetődésével eminenter *nemzeti* szempontból. Megvalljuk: nem annyira hazafelé beszélünk, hiszen a hívőknek kevésbé van szükségük effajta (hangsúlyozom: effajta) predikációkra. Inkább *in partibus infidelium* szeretnénk szólani, — azok felé, s ilyenek, sajnos még mindig vannak elég nagy számmal, akik még mindig azon az agyonnyargalt vesszőparipán hadakoznak, hogy „a jó katolikus nem lehet jó magyar“, hogy „a katolikus mindenek előtt katolikus. csak aztán magyar, hogy „a katolikusnak Róma előbbrevaló, mint Pustaszer“ és így tovább. Mi ugyan mosolygunk ezeken a régi befulladt szólamokon amelyeket néhai való Pázmány Péter kardinális ugyancsak karakán mondatokkal verne pocsékká, ha ma megélemednék — s tudjuk, hogy az üdvös megismerés processzusa már a protestáns intelligencia szívében, agyában is megkezdődött. De a gyengébbek és elmaradotak kedvéért mégis el kell mondanunk egyetmást.

*

Nem mi mondjuk: száz meg száz jel mutatja, hogy a kulturvilág mai rettenetes, véres-gennyes válságából egyre erősebben bontakoznak elő egy nagy katolikus reneszánsz körvonalai. Hosszan tartana ezeknek a jeleknek a felsorolása, de a kulturvilág figyelői tudják, hogy hol angol, hol francia, hol olasz, hol német részről — s mindig *világi*, tehát nem *egyházi* részről — hangzik föl az a megállapítás, hogy ebből a nagy válságból csak egy kibontakozás adódik, — a katolicizmus. Ma már nem az az elavult, a reakciós, aki a katolicizmust védi, hanem az, aki még mindig a régi támadások Don-Quijote-lándzsájával hadonászik az Egyház majesztetikus épülete ellen.

Ma a legmodernebbek — tehát azok, akik tul vannak a „modern“ bélyegzésű dogmákon, akik tehát valóban szabadon gondolkoznak, mert nem rabszolgái a XVIII. és XIX. század „szabadgondolkozó“ dogmáinak — hirdetik, hogy minden világnézet csődöt mondott, minden erkölcs megbukott, csak egy maradt meg diadalmasan, kudarc nélkül: a katolicizmus. Nem is csoda. 1927-et írunk, — s nincs az az „izmus“, amelyet a világ ki ne próbált volna, amelynek gyümölcseiről a fát meg ne ismerte volna, és valamennyiről az derült ki a nagy vizsgán, hogy mihelyt a papírról átlép az életbe, mihelyt államot, társadalmat, gazdasági életet, művészetet akarnak alkotni vele: vérengző kulturbestiát, vagy élvező emberhullát, rablógyilkos anarkiát, szakadatlan káoszt, emberkizsákmányolást és kulturimpotenciát tudnak produkálni, semmi mást. A katolikus középkor a maga hatalmas fényében, mint nyugodt szemrehányás áll a mának szörnyű Bábéle fölött és ma már a komoly, a valóban szabad elmék két kérdést vetnek föl. Az egyiket egy anglikán pap maga így formulázta meg:

— *Mindent kipróbáltatok már és mondjátok meg: mit tudatok adni jobbat a krisztianizmusnál?*

A másik tételt az ír Chesterton, a szellemi író így fogalmazta meg:

— *Nem a katolicizmus a baj, hanem az, hogy a világ még nem próbálta ki eléggé a katolicizmust, nem volt még soha eléggé katolikus.*

Vajjon mi összefüggése van ennek a magyarság nemzeti problémáival? Megmondjuk.

*

Nincs magyar megújulás erkölcsi megújulás nélkül. A területi integritás soha el nem vész, ha ötven-hatvan liberális esztendőn át szomorú következetességgel el nem vész a magyarság erkölcsi integritása. Aki előtt ez még ma sem világos, az nem látott a háború és a forradalmak pokolgépénél semmit. A komoly gondolkozók előtt kétszerkettő, hogy a katonailag mindvégig diadalmas magyarság soha nem kerül a forradalmi vérebe és Trianon harmincadjára, ha évtizedeken át nem mérgezte, fertőzte, rombolta volna a magyar lélektől idegen, a magyar lélekre halálosan veszedelmes világnézet és etika. Ha pedig azt a világnézetet és etikát vizsgáljuk, lehetetlen észre nem venni, hogy annak minden fegyvere — nyíltan is titkon is — a katolicizmus ellen volt koncentráva. Miért? Mert a katolicizmusban legkomolyabb, pontosan szólva: *egyetlen* ellenségét érezte, tudta. Minden animozitás nélkül, kérdezzük az elmúlt nemzedékek tárgyilagos protestáns megfigyelőjét: véletlen volt-e, hogy a liberális hadviselés soha nem irányult a protestantizmus ellen, sőt szövetsége-

Templomfestést, szobafestést és mázolóást előnyös árban készít

SZILÁGYI és SZABÓ

Telefon: 107.

Szeged, Dugonits-tér 11. szám.

Telefon: 107.

Festékek, lakkok és háztartási cikkek olcsó árban kaphatók.

sének tudta megnyerni többé-kevésbé a protestantizmus hatalmi és intellektuális tényezőit? A tárgyilagos felelet nem lehet kétséges.

Ha pedig ennek a történelmi ténynek végső okait kutatjuk, egyet jelölhetünk meg döntőnek: az ellenség — amely a katolicizmus-sal együtt a magyarságnak is ellensége volt — két dolgot nagyon jól tudott, az ellenség pontos szimatával. Tudta azt, hogy csak a katolicizmus jelent olyan *erkölcsi diszciplinát és társadalmi rendet*, amelyet ha meg nem bénítanak, szét nem züllesztenek, akkor a destrukció minden ostroma megtorpan a magyar lelkek férfiasságán, másfelől pedig megszűnik minden olyan égbekiáltó társadalmi igazságtalanság, amely a nyomor és elégedetlenség proletárhadait szállítja nyomor és elégedetlenség tervszerű kizsákmányolóinak. Tudta ezenfelül azt, hogy van egy jelentős protestáns réteg, amelyet eredményesen lehet úgy izgatni *a fekete rém*, az ultramontanizmus, a klerikalizmus ellen, hogy közben nyugodtan felhizlalódhassék és felvérteződhessék az a *vörös rém*, amely aztán katolikus és protestáns magyart egyaránt dönthet Károlyi-forradalom, bolsevizmus és Trianon halálárkába. Így történt-e?

*

Sajnos, így történt. S most mi az egyetlen lehetséges magyar jövőendő?

Visszaszerezni a magyar társadalom erkölcsi integritását, amelyet nem mondjuk egyedül, de mindenesetre elsősorban a katolicizmus szerezhet meg, — természetesen emberfölöttit tőle sem lehet kívánni, tehát a protestantizmus legalább is ne gátolja, ne gáncsolja benne, hanem: segítse. Mintahogy a katolicizmus is testvéri kézzel segíti őt minden igaz nemzeti tekintetben. *Megtölteni a magyar társadalmat ezenfölül Krisztus evangéliumának szociális tartalmával*. Ezek a magyar jövőendő *belső* feltételei. *Külső* feltétele pedig az, hogy a nyugati hatalmakban is minél előbb és minél jobban erősödjék meg az a katolikus szellem, amely ha 1920-ban meg lett volna vezetőikben, nem kötötték volna Magyarországot a krisztustalan trianoni farkasguzsba.

Hosszan lehetne és kellene is ezekről a kérdésekről beszélni. Most csak erre a pár futó megjegyzésre volt alkalmunk. De egy bizonyos: a XIX. katolikus nagygyűlés tanácskozása egyben a magyar jövőendő előmunkásainak tanácskozása is. Nincs éle, nem is lehet, nem is volt soha egy-egy ilyen nagygyűlésnek igaz magyarok ellen, — arról pedig nem mi tehetünk, hogy aki a mi katolicitásunknak ellensége, nemzetének sem jóbarátja, — legföllebb nem tud róla. Köszöntjük ezt a tanácskozást, s a Magasságokból a Szent Lélek kegyelme áradjon ki rá, a magyar multból pedig Pázmány Péter és Prohászka Ottokár szelleme.

Vénus Cipőgyár termékei
felülmulthatatlanok.

Vidéki megrendelések a beérkezés napján elintéztetnek.

Telefon 12—46.

Telefon 12—46,

A Katolikus Családok Szövetsége

hiterkölcsei alapon, egyházközségek szerint.

P. Bus S. J.

IV. befejező közlemény.

Fellette szükséges, hogy megszivleljük a családi élet alapításának szentségi jegyét és jelentőségét.

A házasságkötés szentség a keresztények között.

Azon szövetség (megegyezés), amellyel örök hűséget esküsznek a jegyesek egymásnak, egyuttal szentség is.

A szentség, mint tudjuk mindig valami látható külső jel, ami jelent valami belső nagy dolgot. Így a keresztelésnél a látható vízzel és hallható szavakkal való keresztelés a lelki újraszületést, az áteredő büntől való megtisztulást jelzi. Nagy dolog ez, hiszen Isten gyermeke lesz itt az ember.

Hasonlóképen a házasságkötésnél a jegyesek hallható szava, amelyekkel házastársakká lesznek, Krisztus rendeletéből külső jel, amely belső nagy dolgot jelent. Ezen szentség erejénél fogva szenteli fel Krisztus a családot Isten országában az élet forrásává és becsatolja azt egyházának megszentelő és éltető szervezetébe. Ezen szentség erejénél fogva a család oda tartozik Krisztus egyházához mint annak felszentelt szerve, ép úgy mint a pap is felszentelése folytán lesz az egyház szerve.

Krisztus országot alapított a földön, de olyat amely nem más, mint Krisztus egyháza. Ebben él Krisztus, ebben tanít, ebben szentel meg bennünket a világ végezetéig. Krisztus nemcsak egyéniségünket akarta bevonni és fölemelni az ő egyházába (a keresztység, Oltáriszentség stb. által) — hanem szociális életünket is és ezt a házasság szentségével tette.

A házasság szentsége folytán a család törhetetlen egysége jelzi Krisztus egységét az egyházzal.

A katolikus család élete szentségi jegyénél fogva hivatva van Krisztus életét az egyházban visszatükrözni.

A Kölcsönös Tűzkár és Janus általános kölcsönös biztosító intézet

melynek elnöke: John Amandus a Melki Apátság főnöke, 1925 évben ünnepelte 100 éves fennállásának jubileumát. — Előnyös díjtételek és modern feltételek mellett köthető minden vonatkozású élet és járadék, valamint gyermekbiztosítás a legkülönbözőbb módzatok szerint. — Részletes felvilágosítással szolgálnak a szegedi megbizottaink Boldogasszonyugárut 1. Holis Pál és Bittó János urak.

Kölcseny-ü. 10.

Kézimunkaház

SZEGED, Kölcseny-ü. 10.
Telefon hívó: 13-50. szám

Fischer Izsó

Kézimunka anyagokban nagy választék. — Készít mindenféle egyházi kézi-himzéseket.

Kölcseny-ü. 10.

A katolikus család szentségi jegyénél fogva olyan kis egyház lesz, legalább csirájában, ahonnan a virágzó hitélet és társadalmi jólét sarjadzik.

Nem csoda, hiszen szülőjeggyel indulunk el az élet útjára és senki nem tudja lelkünket úgy stigmatizálni a földön, mint a szülők. És mi ezzel a szülői stigmával járjuk végig az élet vándorutját. Együnk mint pápa, püspök, pap stb., a másikkunk mint államférfiu, hadvezér, tanár, orvos, ügyvéd stb., családban vagy más uton szerepel, de mindegyikünk magával viszi észrevétlenül a szülői talizmánt, amely szinte döntő befolyást gyakorol egyéni és szociális életünkre. S így nem kell csodálkoznunk, hogy Krisztus a szülőket szentelte föl a házasság szentségében, hogy ők legyenek Isten gyermekeinek első tanítói és nevelői, hogy Krisztus ihletével stigmatizálják a gyermeki lelket is és azzal menjenek az emberi nem ideiglenes és örök boldogságának előmozdítására.

Óh, ha a szülők megértik, hogy mért tette Krisztus a házasságot szentséggé és az abban nyert kegyelmekkel komolyan élnek, akkor abból a családból áldás árad ki a társadalomra és Krisztus egyházának felvirágzása biztosítva lesz.

Enélkül foltozás minden erőlködésünk a hiterkölcsi téren. Krisztus a családok útján renoválta a világot, a családot meg azzal renoválta, hogy szervesen bekapcsolta az egyház életébe: az egyház szervezetébe. A család Krisztus gondolata szerint belsőbb kötelékkel van az egyházhoz fűzve és mivel Krisztus az ő egyházában az ő fölszentelt szolgálóban szerepel — „Aki titeket hallgat, engem hallgat,“ — a családoknak szoros öszszeköttetésben kell lenniök a lelkipásztorokkal. A pásztornak ismernie kell nyáját, de a nyájnak is ismerni, sőt elismernie kell pásztorát és szavára hallgítania kell, mint Krisztus szavára. Nem elég csak kereszteleés, esketeés, temeteés kor érintkeznieök a lelkipásztorral, hanem sürűbben is. Ott kell keresnieök felvilágosítást s irányítást és vigasztalást minden lelki vonatkozásu ügyben.

Ahol ez a szoros viszony a lelkipásztorral megszűnik, ott lassankint eltűnik még a legjobb családból is a krisztusi gondolat és ihlettség és megindul szinte észrevétlenül az átalakulás a világ felfogása szerint.

Legnagyobb!

Legjutányosabb!

FÖLDES RUHA-DIVAT-ÁRUHÁZA

SZEGED

Az összes ruházati cikkek. Uri divat kellékek
 Mérték utáni szabóság!

KÁRÁSZ-U.

Levente- és cserkész-felszerelések raktáron.

Alapítási év 1882.

Krier Rudolf Szeged Feketesas-u. 21.

Egyenruha és uriszabóság. — Egyenruházati cikkek, kül- és belföldi szövetek raktára. — Sajat sapkáműhely egyenruházati és sportsapkákhoz.

Postatakarékpénztári csekkszám 40623.

Telefon 13—91.

Ha ezek után végig nézünk korunk családi szentélyeinek romjain, amelyek borzalmasabb képet tárnak elénk, mint a pogány világ családjai, akkor könnyű lesz megállapítani, hogy mi a baj: mi okozta a családok végfelbomlásához közelítő katasztrófáját.

Korunk hűtlen és hálátlan lett Krisztushoz. Elvetette a szentséget. Profanizálta a családi életet, s itt nem állt meg. Széttépte kötelékét. Felszabadította a szenvedélyt. S ezen uton családi élet cégére alatt szinte förtelmesen undok erkölcstelenséget üz, megmételtyezi az egész emberi nemet, megtölti a világot testi-lelki nyomorokkal, ha ugyan nem pusztítja ki az embert ép a családi cégér alatt, amelyet Isten emberi nemünk fönttartására rendelt.

Most csak röviden :

Mit tegyünk ?

Ezen óriási bajok orvoslására egyházközségeinkint indítsanak a jó akaratú katolikus hívek akciót.

Az akcióban részt vehet minden hívő katolikus.

Az akció élén áll a helybeli lelkipásztor és az ő általa elfogadott ügyvivő elnök.

Az akció hálózatot készít az egész egyházközség területére, t. i. kerületi-felügyelők, utca-felügyelők, csoport- vagy házfelügyelők hálózatát.

A családmentő akció tagjai a nyert utasítás szerint fognak az apostoli munkához.

Céljuk :

1. A családokat bevonni az egyház éltető szervezetébe, jelesen összeköttetést létrehozni a lelkipásztor és családok között.

2. Iparkodnak bevenni a családokba Krisztus szellemét.

3. Megalakítják a katolikus családok szövetségét.

Erről később bővebben.

Német, angol, francia, olasz nyelvtanfolyam felnőttek és külön gyermekek részére. — Alsó osztály. A nyelv elemei gyakorlati alkalmazásban. Kereskedelmi levelezés. — Felső osztály. Társalgás. Irodalom. A tananyagot a résztvevők az őket érdeklő tárgykörből kiki maga választhatja meg. — Részvételi-díj egy hónapra 4 P 50 f. A tanítás heti 2 órában mindkét osztályban kizárólag az illető nyelveken történik.

 Rozgonyi Margit, Szivárvány-utca 18. szám.

A legjobb harangok a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett rendelhetők :

„HARANGMŰVEK“ RT.

Budapest, VI., Jókay-utca 37. szám.

A színház ifjusági előadásairól.

Erről a témáról írni nem könnyű, mert vagy komolyan tárgyaljuk a kérdést s akkor vaskalaposoknak látszunk, vagy könnyedén s a legfontosabb szempontokat figyelmen kívül hagyva, akkor pedig az ifjuság lelkének legdrágább kincsei mennek veszendőbe. Mindenek előtt le kell szögeznünk azt a tényt, hogy kifejezetten ifjusági szindarabjaink nincsenek. Vannak egészen apró gyermekeknek valók, az ifjusági előadásokon azonban rendszeren a felnőttek számára írt szindarabok közül a többé-kevésbé erkölcsös témájú, tisztább feldolgozású darabokat szokták előadni. Nagy baj azonban az, hogy azok, akik az ifjusági szindarabok kiválogatásával és előadással foglalkoznak, vagy nem ismerik az ifjuság lelkét, vagy könnyelműen túl teszik magukat az efféle gondokon. Vegyük a legkedvezőbb esetet s tételezzük fel, hogy a 10—13 év között levő gyermekek tisztán a helyzet komikumokat élvezik, a sikamlósabb tréfákat meg nem értik s az operettekben szükségszerűen előforduló táncok s ezzel kapcsolatos nuditások fantáziájukat fel nem gyújtják, fogadjuk el még azt is, ámbár a tapasztalat mást mond, hogy a 18—19 évesek már valamivel komolyabbak, ítélőképességük fejlettebb, képzelőtehetségük már valamivel fegyelmezettebb, de mindezek elismerése mellett is

tényekként el kell fogadnunk azt az állítást, hogy a 13—17 év közötti ugynevezett kamasz korban levő akár fiu akár leány gyermekre nézve minden nem tiszta tréfa, minden kis kétértelmű célzás vagy rövid ruhákkal lejtett tánc rombolólag hat. Különösen, ha az operetteket nézzük, kell megállapítanunk, hogy alig van operett, melyben ne volna olyasmi, ami az ilyen kritikus korban levő gyermekek lelkében a már felérsztett érzékiséget nem erősítené, vagy a még alvó érzékiséget föl nem ébresztené. Véleményem szerint az operettek ifjusági előadásokra teljesen alkalmatlanok, már csak azért is, mert a téma, ha néha nem is kifejezetten erkölcstelen, de a vérszegény cselekmény mindig bőségesen van spékelve kétértelmű kiszólásokkal, kényes helyzetekkel s fantáziát gyújtogató táncokkal, melyek az ifjuság legalább felére végzetes hatással lehetnek. Ha pedig az operetteket ifjusági előadásra alkalmasakká akarnák tenni, oly erős huzásokat kellene eszközölnünk a legtöbb darabon, hogy alig maradna a végén valami. Az ifjusági előadások szempontjából létjogosultságuk csak a történelmi vagy erkölcsi tárgy komolyabb drámáknak s a teljesen tiszta levegőjű, vajmi ritkán előforduló vigjátékoknak van. Itt is vigyázni kell két körülményre. Az egyik az, hogy

RAFFAI ÉTTEREM és SÖRCSARNOK

SZEGED, KOSSUTH LAJOS-SUGÁRUT 4. SZ. TELEFON: 16—64.

Szeged jóhírű étterme, elsőrendű magyar konyha, finom fajborok, állandóan frissen csapolt Részvény sörök.

Vidékiek találkozó helye. —: Bankettek céljaira szép külön termek.

az ifjúságnak legalább egy részre még a különben érzékiségtől mentesen megjátszott szerelmi jelenségek is károsan hatnak. A másik pedig az, hogy az ifjúság legnagyobb része nem rendelkezik azazal a kritikával és ítélő képességgel, mellyel az erkölcsi tanulság céljából beállított erkölcsi tévedéseket és botlásokat kellőleg elbírálni tudná. A gyermek lelkében sokszor nem az marad meg, hogy a darab hőse, vagy akármilyen más szereplője a végén elveszi büntetését, mert vétett az erkölcsi törvények ellen, hanem maga a bűn, abban a sokszor kellemes és szép feldolgozásban, melynek hatását a fény, a festék és a diszlet még csak fokozzák. Mivel tehát itt az emberi életnek és különösen a magyar jövőnek legnagyobb kincséről, az ifjúságnak tiszta lelkéről van szó, határozottan követeljük, hogy alakíttassék egy pedagógusokból és színházi emberekből álló bizottság, melynek feladata lenne szigorú kritika tárgyává tenni minden ifjúsági előadásra szánt darabot. Ennek a bizottságnak kötelessége lenne minden szöveggönyt átnézni s könyörtelenül kihuzni belőle mindazt, mi a gyermek lelkére ártalmas lehetne, és szigorúan felügyelni arra, hogy a színészek pontosan a szöveghez alkalmazkodjanak és tartózkodjanak minden rögtönzéstől, mert nagyon jól tudjuk, hogy a legtöbb kétértelmű elszólás a színpadon a színészek rögtönzéseiből születik meg. Viszont maguknak a színészeknek is legalább olyan lelkülettel kell az ifjúsági darabokat játszaniok, mint amilyen lelkülettel rendelkezett Zola, aki az ő erkölcstelen regényeit nem merte leánya kezébe adni, hanem az ő

számára egy tiszta és ártatlan regényt irt. Ne felejtse el soha a színész, hogy tiszta gyermek lelkek előtt játszik, amely tisztaságnak lerombolása a legnagyobb bűn s tudjon lemondani a gyermeklelkek tisztasága miatt egy-egy karzat-sikerre pályázó viccről, mozdulatról vagy táncról. Sajnos a színpad festett világa a legtöbb színésznek lelkéből kiöli az általunk követelt eme gyöngédséget és megérzést, de valahányszor gyermekek előtt színpadra lépnek, úgy játszanak s úgy beszéljenek, mintha az ő saját gyermekük is ott ülne a nézőtér aranylelkű, csillogó szemű s könnyen lelkesedő publikuma között. Ha a szegedi színtársulatot vizsgálom, amelyet ebben a színi évadban meglepően sikerülten állítottak össze, úgy egy kis jóakarattal s a gyermeklélek iránt való szeretettel minden biztosítékot megtalálok az előbbi kivánalmak teljesítésére. Ugy látom van annyi intelligencia a színészekben, hogy a kellő utbaigazítás mellett nem rombolni, hanem építeni fognak a jövő reménysége lelkében. Ha szabad volna még egynéhány praktikus tanácsot adnom, ajánlanám, hogy a rendezőség a klasszikus drámákat nem év végén, hanem az év elején tűzze műsorra, amikor az ifjúság érdeklődése és ideje nem merült ki teljesen s hogy a rendezőség nagyon vigyázzon arra, hogy az ifjúsági előadások mindig kellő szereptudással s pontos rendezéssel előkészített előadások legyenek.

Kapossy Gyula.

A Balogh—Kapossy: Egyházi Imák és Énekek című könyv a Szent István Társulatnál kapható.

OKTÓBER.

16. Vasárnap sz. Gál ap. 17. Hétfő sz. Hedvig özv. 18. Kedd sz. Lukács ev. 19. Szerda Aek. sz. Péter hitv. 20. Csütörtök sz. Vendel hv. 21. Péntek sz. Orsolya sz. † 22. Szombat sz. Kordula sz. 23. Vasárnap. sz. Ignác hitv. 24. Hétfő sz. Ráfael főangyal	25. Kedd b. Mór hv. 26. Szerda sz. Evariszt pp. 27. Csütörtök sz. Szabina sz. 28. Péntek sz. Simon és Judás ap. † 29. Szombat sz. Narcisz hv. 30. Vasárnap. Krisztus királysága ünnepe. 31. Hétfő sz. Farkas pk.

(A vastag betű mise hallgatásra, a † bőjtire figyelmeztet.)

Rózsafüzér ájtatosságok naponkint: Belvárosban este 6 óraker, vasárnap szentbeszéddel.

Alsóváros: 5 óraker vasárnap szentbeszéddel.

Felsőváros: 5 óraker, Rókus: 5 óraker vasárnap szentbeszéddel.

Október 30-án Krisztus királysága ünnepét az idén is méltó fényvel üli meg az egyház, melyről a lap mellékletén találunk részletes utmutatást.

Okt. 16-án P. Bus a fogadalmi templomban este 6 óraker folytatja a szegény ügyről megkezdett konferencia beszédeit.

Énekek rendje az ifjusági szent miséken. 16-án: Áldozattal..., Oh égből szállott kenyér..., Uram Jézus légy velünk..., 23-án: Bemegyek szent templomodba..., Üdvözlégység Oltáriszentség..., Égi szüz Virág..., 30-án: Szeretettel jönnek..., Ez nagy Szentség..., Boldogasszony Anyánk...

Bálvány és kereszt (Xaveri szent Ferenc élete) című filmet, mely mindenütt óriási sikert aratott november 5-én délután 3 óraker az ifjuság részére, november 6-án d. e. 11 óraker a felnöttek részére mutatja be a *Korzó Mozi*. Rendkívül mérsékelt helyárak.

Stefánia Söröző a legkellemesebb vacsorázó hely. Menük, zónák s választékos étlapszerű étkelés. Állandó friss csapolás.

Legszolidabb árak Kitűnő zene. Szeged, Vesseienyi u. a színhazzal szemben

Szeged legkellemesebb szórakozóhelye
a Belvárosi és Korzó Mozi

Wien, 1927. október hó.

A liturgikus mozgalom célja és jelentősége. Aki a katolikus hitélet megnyilvánulásait az utóbbi években figyelemmel kísérte, sokat hallhatott és olvashatott az u. n. liturgikus mozgalomról, amely kétség kívül — mindinkább terjedve és erősödve — hatalmas tényezője lesz a vallásos élet elmélyítésének és szilárdításának.

A mozgalom fő motivációját annak elgondolása képezi, hogy az egyházi év folyamán az összes — időhöz, helyhez, alkalomhoz kötött — szertartások, azoknak mély szimbólikája, imáinak, antiphonáinak, zsoltárainak, könyörgéseinek gondolatban, érzésben, szárnyalásokban fölülmulthatatlan szépségű gyűjteménye és nem utolsó sorban fölemelő művészi szépségük minél teljesebb kifejezésre jusson, vagy a hívő lelkek ezreinek is lehetővé tegye a liturgia minden szépségében, értékében való részvételét, az azokban való elmélyedést és ezzel a hitélet, a vallásos öntudat erősítését, mélyítését.

Természetesen e törekvések elsősorban a szentmisére vonatkoznak, mint a legnagyobb, legfontosabb szent cselekményre.

Az a cél tehát, hogy míg egyrészt a szentmisében előforduló

minden ténykedés — az előírásoknak szellemében — a legkisebb részletben is pontosan betartassék, másrészt a szent áldozatot bemutató pap és hívek közt igyekszik oly lelki kapcsolatot teremteni, hogy minden jelenlevő lelkén át hassanak az átlényegülés nagy mysteriumát megelőző imák és akciók, amelyek a szentmise mintegy bevezető, az Ur megjelenésének nagy pillanatára előkészítő részét képezik. Ez persze csakis úgy érhető el, ha a hívek minél számosabban beszerezik a ma már legtöbb európai nyelvre — magyarra is — lefordított kis Missale-t (miskönyv), melyben pontosan követhetik a szentmise menetét és így föltárul előttük a megragadóan fönséges gondolatoknak, az áhitatnak, a mystikus elmélyedésnek az a kimeríthetetlen forrása, amely mindedig — sajnos — a hívek ezrei előtt rejtett kincs maradt.

Egyes helyeken — például Bécsben a Gersthof-i plébániatemplomban — sikerült már ilymódon a híveknek a szt.-misében való részvételét annyira fejleszteni, hogy a nem változó miserészek egyes imáit a résztvevők közösen, fenthangon mond (Recitative).

Tehát nem elég az, ha valaki — amint mondani szokták — szent-

Az Alföldi gőzmalomban őrlik a legszebb lisztet

és a legolcsóbban darálnak. Korpa és magdara állandóan kapható.

Tisztelettel: **Béres Márton** bérlő.

misét „hallgat,“ hanem sokkal nagyobb lelki haszon háramlik reá, ha abban részt vesz, ha mindig pontosan tudja, hogy a miséző pap mikor, mit és miért tesz; ha átrezegnek lelkén az oratióknak, a följajlásnak, praefátionak, kánonnak, hálaadásnak azon ihletett szavai, melyek ő érte is szólnak.

A liturgikus mozgalom nem hagyja figyelmen kívül a szentmisének egy igen fontos — ha nem is lényeges — kiegészítő részét: az egyházi zenét sem. Ebben a kérdésben is az előbb említett elveket követi, vagyis a szorosan vett előírásokon kívül az Egyház liturgiájának szellemét igyekszik az egyházi zenében is kifejezésre juttatni. Az Egyház intenciói szerint kizárólagos központ az oltár, ahol a szent cselekmény végbemege, a jelenlevők figyelme minden egyéb zavaró momentum kizárásával csakis itt összpontosulhat. Ha pedig a zene — és ének — kar valamely nagyszabású, kétség-telenül klasszikus szépségű kompozíciót ad elő, előáll a lehetősége annak, hogy a hívek figyelme megoszlik az oltár és a kórus között és így az áhitat érzései, az Ur jelenlétének főlemelő gondolatai helyébe a szép zene által felkeltett „műélvezet“ lép.

Ennek a lehetőségét igyekszik ez a mozgalom kiküszöbölni azál-

tal, hogy a polyphon egyházi zene helyett az ő — eredeti egyszólamu gregórián — chorálist részesíti előnyben. És ha a kettő között egy kis összehasonlítást végzünk, be kell látnunk ennek a törekvésnek jogosultságát.

Senki sem vonja kétségbe, hogy egy. Beethoven, Mozart, Haydn, Liszt miséi, oratóriumai, requiemjei ihletett zsenik utolérhetetlen alkotásai. Mint ilyenek parexcelence egyéni alkotások, műveik az ő egyéni életüknek, gondolataiknak, benyomásaiknak, érzelmeiknek zenei kifejezése, amelyek megragadó szépségükkel a hallgatóban is hasonló gondolatokat, érzéseket keltenek. Ezek lehetnek szépek, nemesek, főlemelők, de magától értetődően a teremtő művész egyéniségét tükrözik és így a szorosan vett egyházas szellemnek zenei érzékeltetésére nem teljesen megfelelők. Az Egyház intenciói értelmében a templomi zene és ének más célt nem szolgálhat, mint kizárólag — az oltárnál történő akcióknak visszhangjaképpen egyrészt pontosan megfelelő antiphonák, zoltárok, hymnusok, másrészt a szt. mise szövegéből vett egyes részeknek éneklésével — a hívők figyelmét az oltárnál történőkre irányítani és a szent cselekmények szemléletében kelt öröm, magába szállás, áhitat, emelkedett érzései-

HIRSCHL TESTVÉREK

Telefon: 4—13.

fűszer és csemege kereskedés.

Dugonics-tér.

Saját pörkölésű kávé, prágai sonka, kolozsvári szalonna és csemege-árúknak legjutányosabb beszerzési forrása.

A PAPI RUHÁK

Az Első Szegedi Szabóipari Szövetkezet Szegeden, üzlet Horthy Miklós-u. 12. Ipartelep Francia-u. 22. — Telefon: 928. Készít a legkényesebb igényeknek megfelelő papi öltönyöket, reverendákat, címádatat stb. Mint keresztény szövetkezet ajánlja szolgálatait és hívásra vidékre is kiutazik.

nek egyszerű eszközökkel is fontos kifejezést adni.

Ennek a célnak megvalósítására a gregorián — chorális annál inkább alkalmas, mert az egyszerű dalom pontosan alkalmazkodik a szöveg tartamához, az abban foglalt könyörgésnek, hálaadásnak, dicsőítésnek, vagy bűnbánatnak nyomán fakadó érzéseknek egyszerűségében is megragadó erejű kifejezése. Tehát itt nem lehet szó a szerző egyéni hatásáról, amely a hívők gondolatait, figyelmét a melódia szépségével,

a hangszerelés bravurjaival, vagy a művészi előadással a maga számára kötné le. A chorális ének egy célt szolgál és valósít meg s ez: Isten nagyobb dicsősége és a lelkeknek Őhozá emelése.

Őszintén óhajtjuk, hogy e nemes célokat követő mozgalom Magyarországon is hathatós támogatásra találjon és a katolikus társadalom minden rétegét áthatva segítsen megteremtetni az öntudatos, mély hitéletet élő, Egyházához ragaszkodó, erőteljes magyar katolikus közösséget. R.

Őszi könyörgés.

*Ez őszben is segíts meg, ó Uram, —
Segíts meg és örökké légy velem Te;
Ó, adj erőt, ha elfáraszt az utam,
Hogy fel ne sirjak árván éjjelente. —*

*Rajongva nézem táruelő eged, —
Bár ősvényem a pusztákon veszett el...
Elnyel e zugó fergeteg,
Ha meg nem védesz balzsamos keziddel.*

*Anyám sem látom mosolyogni már. —
Csókját hiába koldulom esengőn.
Az életem sötét lett és sivár.
Ujjam dermedten áll a régi csengőn. —*

*Sok ellenem ládd, mind felém üget
Poros ménűkkel zord szelet kavarván. —
Uram, mi lennék így Te nélkülöd,
Én bus dalos az ősz deres avarján...?*

*Ez őszben is segíts meg, ó Uram!
Segíts meg és örökké légy velem te.
Ó, adj erőt, ha elfáraszt az utam,
Hogy fel ne sirjak árván éjjelente.*

Rab Géza.

Jóminőségű fajborok

törköly és többféle pálinkák,
rumok, likőrök kisebb és nagyobb
mennyiségben kaphatók

Gárgyán Imre és Fia

szőlőbirtokos, bor-, szesz- és
pálinkanagykereskedőnél
Szeged, Kórház-utca 13.

Telefon 11—45.

GLÖCKNER JÓZSEF és FIA

Első szegedi vegytisztító
és gőzruhafestő ipartelepe
Iskola-utca 27—29.

a fogadalmi templommal
szemben. — Telefon 269.

Vállalatok az ország több
részeiben.

A Belvárosi Rózsafüzér Társulat gyűlése f. hó 9-én délután volt a Fogadalmi templom üres sekrestyéjében a tagok érdeklődése mellett. Megállapított, hogy mintegy 15 kisorsu van működésben. Általános volt a kívánság a gyűlésen, hogy ezt a nagymultu hitbuzgalmi egyesületet ne engedjük ellanyhulni, hanem régi virágzásához kell visszajuttatni. E végre legszükségesebbnek látszik a tagok előtt, hogy a régi közös ünnepélyes titokváltás szokása a hó első vasárnapjain ismét visszaállíttassék. Ezt a jövő hónapban meg is kezdik Varga Ferenc s. lelkész vezetésével.

P. Bus Jakab S. J. naponként reggel 6—7 óráig gyóntat a fogadalmi templomban.

Szegediek sikere a kiállításokon. Szentesen rendezett alföldi kiállításon nagy sikert ért el *Bugyi Mihály* szegedi gépgyáros új találmányával, mely a cséplőgépnél feleslegessé teszi a lokomobilt s a rászzerelt motorral magát a cséplőgépet teszi magánjává és önműködővé. A mesterségét lélekkel szerető magyar iparos szorgalmának és tehetségének eredménye *Bugyi* gépgyáros ezen új találmánya, mely eddigi ügyes találmányait újabb sikerrel öregbíti. A másik szegedi tehetség találmánya *Bózsó Sándor* rőszkei gazdálkodó *ekevető* gépe, mely a magyar földmives találmányságának és az újabb gazdasági

irányzatnak a több termelésnek helyes megértéséből származik. Biztató jel e két új találmány arra, hogy a nagy gazdasági harcban a magyar tehetségek is felsorakoznak a magyar iparnak új dicsőséget szerezni.

Többeknek. A fogadalmi templom előtt kiosztott előfizetőket gyűjtő iveket kérjük a plébániára visszajuttatni.

Kulturpalotát építenek a kolozsvári katolikusok. A kolozsvári katolikus egyházközség 40 millió lei kölcsönt vett fel a hollandi katolikusoktól hogy több sikerrel folytathassa a küzdelmet vallása és iskolái érdekében Hatalmas kulturpalotát épített a katolikus egyesületek s intézmények számára, internátust rendez be egyetemi hallgatóknak s nyomdát létesít a földszinti helyiségekben. Talán megvalósítja ez a nyomda az erdélyi katolikus magyarok régi vágyát s lehetővé teszi egy katolikus magyarnyelvű napilap megeremtését.

Visszavágyás az Egyházba. Az amerikai u. n. episzkopális egyházak évi közgyűlésén az idén több szónok sürgette, hogy vissza kellene térni a „középkor hitéhez és szertartásához,” s indítványozták, hogy a protestáns egyházak is tanulmányozzák a katolikus szertartásokat. A szertartási életnek, úgy mondták, az a feladata, hogy az embert kiemelje a hétköznapi élet megszokottságaiból s érzékelhető eszközökkel is kifejezésre juttassa a vallásos eszméknek mindenfölötti szépségét s nagyszerűségét. Végül határozatot fogadott el a gyűlés, amelyben kimondták, hogy több katolikumot kell behozni egyházi életükbe.

Óvia drága fehérneműjét és használjon **Szegedi Huspénztári Szappant.**

Gyártja a Szegedi Hus- és Vásárpénztár Rt. Szeged, Közvágóhid.

A belvárosi egyházközség 200 pengőt adományozott az 550. sz. Baross Gábor tanonc cserkész-csapatnak s ezzel lehetővé tette a szépen fejlődő s immár 126 tagot számláló csapatnak a sátorvásárlást s a szépensikerült bakonyi—balatoni mozgótábor megrendezését. A cserkészcsapat ezuton is hálás köszönetet mond a nagylelkű adományért.

Hódmezővásárhely jubiláris ünnepe fényesen sikerült. A püspöki nagymisén a buzgó hívek zsuffolásig töltötték meg a templomot, hogy hálát adjanak a jó Istennek kegyelméért, melyet két évszázadon át bőven árasztott az egyházközségre. Mindenkit magával ragadott *Bangha Páter* szárnyaló beszéde. Kifogástalan volt a kórus, mely méltó keretet nyújtott a legszenzibb áldozathoz. Impozáns volt a diszgyűlésre felvonuló óriási tömeg, mely őszinte lelkesedéssel ünnepelte a *Főpásztort* és a kíséretében levő vendégeket. A diszgyűlés lefolyása méltó volt az ünnep jelentőségéhez. Különösen *Haller István* v. miniszter beszéde váltott ki frenetikus hatást. A többszáz terítékű bankett után, hasonlóan ünnepélyes keretek között folyt le a délutáni gyűlés, melynek *Bangha Páter* és *Früh-wirt Mátyás* voltak a szónokai. A jubileumi ünnepségnék szép befejezést adott a nagyszerűen sikerült szindarab. *Cseh András* esperes-plébánosnak sok fáradsága nem volt hiába való.

Felsőtanyán november hó 1, 2 és 3-án *P. Fiedler S. J.* triduumot tart. *László János* plébános buzgolkodása folytán a hívek már most nagy szeretettel készülnek a kegyelem e szent napjaira.

Hogyan történik a római Kuria könyvcenzurája? Az irodalmi művek megvizsgálása és cenzurálása a Szer-tartások-Kongregációjának hatáskörébe

tartozik, melynek elnöke maga a pápa, ügyvezetője a biboros kollégiumnak valamelyik tagja, jelenleg Merry del Val biboros. Ha egy könyvet hit és erkölcs szempontjából veszedelmesként jelentenek be, a könyvet cenzornak osztják ki megvizsgálás végett. aki megjegyzéseit és véleményét írásban terjeszti a biboros elé. A biboros még egy, esetleg két tanácsadó véleményét is kikérheti, de saját magának is át kell a kérdéses művet tanulmányoznia. A döntést közlik a biborosokkal, a Szer-tartások-Kongregációjának minden tagjával és a kongregációk tanácsaival. Ez utóbbiak az ügyvezető biboros elnökölete mellett megtartott értekezleten megvitatják a cenzorok bírálatát és a tanácskozásuk eredményét a biboros kollégium tanácsa előtt felolvassák. Csak itt döntenek afölött, hogy indexre kerüljön-e a kérdéses mű, vagy nem. A szavazatokat a Szentatya elé terjesztik helybenhagyás végett. Ha a pápa az ítéletet megerősíti, azt az Acta Apostolica Sedis-ben (a Szentszék hivatalos közlönyében) hozzák nyilvánosságra. Természetesen a Szentszék jelenték-telen könyvekkel nem foglalkozik, azok amennyiben hit és erkölcsellenesek, az általános tilalmi törvények alá tartoznak.

Mindenszentek napján délután 3 órától kezdve az idén is meg lesz az évenként szokásos kriptá szentelés. Tanácsos a plébániákon erre nézve előzetes bejelentést tenni.

Kétféle mérték. Sacco és Vanzetti kivégzése alkalmával tudvaleg az egész világon tiltakozó gyűléseket rendeztek a felforgató elemek. Tréfának is kegyetlen tréfa, hogy ebből a tiltakozó cécből a mexikói szocialisták is kivették részüket, akiknek nevében s akiknek segítségével Calles ma már vagy 10.000 hithű katolikust küldött a másvilágra. Ezeknek sorsa s a rajtuk elkövetett mérhetetlen barbárság nem fáj a szocialista jogérzéknek, ellenben két elitelt anarkista kivégzése kiváltja belőlük a mélyseges felháborodás dübörgő morajlását. Érdekes, hogy még egy mexikói liberális lap is, melynek

A sörök kiralya a

„Szent István PORTER” sör.

Gyártja: a Kőbányai Polgári Serfőző és Szt. István Tápszer-művek Részvénytársaság Kőbánya.

ugy látszik a liberalizmusa miatt, némi szolásszabadságot engednek, az „Excelsior“ észreveszi ezt a kétféle mértéket. Így ír ugyanis augusztus 19-én: „Néznék inkább a magunk országát. Itt a gyilkosságok mindennap mégis méltódnak, a politikai gyilkosságoknak sem szere, sem száma. S ami fő: ezeket a gyilkosságokat maga a politikai hatalom követi el, még pedig nem úgy, mint az Egyesült államokban történt, ahol a vádlottakat törvényes bíróság elé állították, s a törvény oltalma alá helyezték. Nálunk semmiféle törvényességi és jogi formákat nem tartanak be, sőt még meg sem kísérlék rájuk bizonyítani a vádlottakra a vád tárgyát képező cselekményeket. Mind ezt a mi szocialistáink is nagyon jól tudják. Miért nem tiltakoztak mégis sohasem e gyilkosságok ellen? A mi radikális vitézeink borzasztóan büszkélkednek az ő progresszív elveikkel. De hol van részükön az őszinteség, hol van az ő nagy szabadságtiszteletük, az ő magas eszméik, hol a jogszerete-tük és következetességük?”

Német kultúra és népkönyvtárak. Németországban nagy gondot fordítanak megfelelő könyvtárak felállítására és fejlesztésére. A nagyobb német városok közül, amelyeknek lélekszáma meghaladja az 50 ezret, 84-nek van ilyen könyvtára, még pedig összesen 335 népkönyvtára, mintegy hárommillió kötettel. A statisztika kimutatása szerint a kikölcsönzött könyveknek mintegy 16 százaléka tudományos jellegű. A Borremeus-egyesület nem kevesebb, mint 40 ezer katolikus népkönyvtárt tart fenn.

Ahol ingyen lehet autózni. Az amerikai Red Bank mezővároskában egy buzgó katolikus autótaxi-tulajdonos felajánlotta autóját mindazoknak, akik a hónap első vasárnapján hajnali misére akarnak menni. Az autózás teljesen

díjtalan s a város legmesszebb pontján lakó templombajáró is bátran igénybeveheti, feltéve, hogy korán kel s hogy csakugyan templomba igyekszik.

Magyar pap találmánya Amerikában. Szuchy József nevű magyar pap az amerikai Porth-amboy-i tót templom plébánosa, közérdekű találmányra kapott szabadalmat az elmúlt hetekben. Egy rendkívül ügyes fékezőkészüléket talált fel, amely önműködően, a szokásos kellemetlen zökkenés nélkül állítja meg a vonatot Szuchy ft. urnak ez már a 16. szabadalmazott találmánya. Megkonstruálására egy vasuti szerenésétlenség ösztönözte, amely a fékezőkészülék hiányossága folytán következett be.

Katonák kápolnát építettek kis szent Teréz tiszteletére. A világháború alatt 19 francia közkatona fogadalmat tett, hogy ha szerencsésen hazakerülnek, templomot építtetnek kis Teréz tiszteletére. A kápolnát, amelyet a „kis virág“ után „Rózsakápolnának“ neveztek el, a közelmúltban szentelték fel.

Csakugyan ellensége-e az egyház a tudománynak? Még ma is hányszor halljuk ezt az ellenvetést, amikor pedig annyiszor bebizonyították az ellenkezőjét. Bizonyosságul egy újabb példát mondunk el. Lugan Alfonz abbé, a tudomány és művészet lelkes barátja, Páris közelében fekvő kényelmes, tágas villáját rendelkezésére bocsátotta mindazoknak, akik tudományos kutatásokat akarnak végezni, hogy itt a mindennapi élet forgatagától távol, anyagi gondoktól és tarsadalmi kötelezettségektől mentesítve kizárólag csak a tudománynak élhessenek. A villát a Sorbonne-i híres professzor és a nemrég elhunyt baltimore-i püspök után Ozanam-Gibbons-villának nevezték el. Lugan Alfonz abbé ezzel sokkal nagyobb szolgálatot tett a tudománynak és a művészetnek, mint azok, akik a tudomány nevében állandóan az egyházat támadják.

Gyarmati Mihály

uri szabósága

Szeged, Széchenyi-tér. (Tisza-szálló mellett) Szövet raktár, külön sapkakészítő üzem

Rómárca

Róma.

Irta: Révay József dr.

5. befejező közlemény.

Most végre megszólal egyre erősödő, csengő és rendkívül muzsikális hangon, beszél jó 20 percig arról, hogy a visszavonulás az Ur lábaihoz való leülés mennyire üdvös dolog, főképen az egyhangu munkában napestig fáradozó munkásnak; szól az minden műhöz annyira szükséges isteni áldásáról, melyet nem annyira most, az ő kezétől, mint inkább a szentségekhez való járulás alkalmával kaptak. Nem vagyok teljesen jártas az olasz nyelvben, de ez a beszéd annyira logikusan van fölépítve, az előadás annyira közvetlen a hanghordozás és a gesztus annyira természetes, hogy néhány szó hijján teljesen megértettem. Tudósnak ismeri a világ a milanoi Bibliotheca Ambrosiana volt igazgatóját, de hogy Őszentsége egyuttal egyszerű eszközökkel, sokatmondó szónok is, arról csodálkozással győződhetünk meg. A beszédet (jul. 17.) sajnálatomra nem tudtam megkapni. Igazán urbi et orbi szolt és megérdemelné, hogy minden keresztény munkáslapban megjelenjen. „A Ritiri Operai“ egész vezetőségét, az egyesületi elnököket és titkárokat a páter egyenkint bemutatva Őszentségének, mire ezek kézcsók után a trónus másik oldalára vonultak. A bemutatás végzetével a két szolgálatot tevő lilaruhás kamarás jelt adott az áldáshoz, mire a térdenálló, jó ezer főnyi hívő segre a Szentatya áldását adta.

Miközben jötevünk autója egy kis üdülésre a Pincio felé vitt, egy utcákon át hullámozó hívősereget láttunk, mely a kármelhegyi Boldogasszony bucsuját ülte meg körmenettel. A diszes selyemruhás ember nagyságu szobrot hatalmas balda-

chinum alatt vitték ének és zeneszó mellett a Borgó Vecchion végig a Tevere (Tiberis) felé.

Mikor mindnyájunk „közös anyjáról“ Rómáról, van szó, nem igen illik egyéni ügyekkel előhozakodni. Nem fogok tehát sok szót ejteni a római piaristákról és a szives vendégszeretetről, melyben részünk volt. Azt azonban nem lehet hallgatással mellőznünk, hogy a „Circolo San Sebastiano“ (Szent Sebestyén-kör) tagjai, az önkéntesek, milyen buzgósággal éneklik mindennap este fél 8-kor San Pantaleon templomban generálisunkkal (rendünk egyetemes rendfőnökével) fölváltva a lorettói litániát az előtt az oltár előtt, amelynek koporsójában kal. Szt. József teste van és amelynek oldalán a 12 piarista rendtartománynak egy-egy örökégoje hódol a nagy rendalapítónak. Mondhatom, épültünk az intelligens vitézek ájtatosságán, melynek végeztével a földszinti helyiségbe vonulnak, hogy ott a páter procurator (egyetemes ügyvivő) ajkáról oktatást halljanak és vele a késő esti órákig hírlap- és könyv-olvasással vegyest szórakozzanak. Ugy hallottuk, hogy a közemberek a pasztoráló rendeknek, ferencrendieknek, kapucinusoknak, minoritáknak és másoknak a lelki vezetésére vannak bízva. Így óvják Mussoliniék a katonai szolgálatot teljesítő fiatal-ságot a nagyváros ezer esti és éjszakai kísértésétől.

Másnap kal. Szt. József koporsójánál, harmadnap a szentnek szobájából átalakított kápolnában, negyednap pedig Szt. Péter sírjánál mondott szentmise után rogyásig jártuk a pogány keresztény és ókor sok-sok romhalmazát, vagy épen

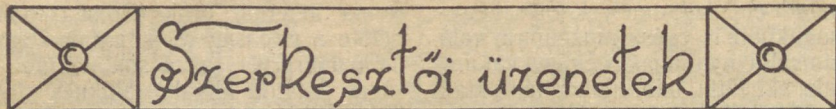
maradt emléket, amelyek jórészt egymagukban is egész muzeumra való látnivalót nyújtanak. Leírásukkal annak, aki látta, nem mondanánk újat, annak pedig, aki nem látta, éppenséggel semmit se. Aki nem látta a Colosseumot, ezt a romjaiban is ijesztően óriási cirkuszt, amelynek porondját századokon át keresztény vérfolyam áztatta, az nem alkothat magának képet a pogánykori Róma építkezéseiről, de vérszomjáról sem, még ha százszor is látta reprodukálva a haldokló gallust vagy a kegyelemdőfést kívánó „pollice verso“-t. A luxusról csak az kap némi fogalmat, aki a thermák (fürdők) romjait vagy a belőlük alakított templomok (pl. a főállomás melletti S. Maria degli Angeli) óriási méreteiben gyönyörködött. A világraszóló imperium Romanum szívéből, a Forum Romanumból még a szakemberek is alig tudják rekonstruálni a hajdani Anglia fővárosának City-jét, nemhogy a jó méter átmérőjű és több emeletmagyságu tört oszlopokból, egy-egy épen égnek meredő oszlopból vagy oszlopsorból meg tudná alkotni az antik Róma képét a zárandók. A sok rom láttára a költő szavai jutnak eszünkbe léptenyomon. „Neues Leben blüht aus den Ruinen.“ Új élet lüktet a romokon. Vespasianus diadalive a hétágu gyertyatartó reliefjével a zsidó, Konstantine a pogány kultúra fölött aratott diadalt hirdeti. Az antik „Róma ledőlt és rabigába görbedt“ (Bezsenyi), köveit jórészt széthordta a keresztény középkor templomok, középületek és magánházak építésére, szellemi termékeit fölszívta és átszarmasztatta a kereszténység és

Róma aeternát örök várost csinált belőle a pápaság és a patakokban ömlő mártírvér, az a sok vértanúságra juttatott hitvalló, akiknek sírjai a város falain kívül a tuffába vajt, többemelet mélységű temetőlabirintusokban egy egész „földalatti Rómát“ alkotnak, mely hívőnek és hitetlennek egyaránt szívhezszerűen prédikál a katolikus anyaszentegyház igaz, szent, apostoli és általános jellegéről. Ha elkövetkeznék valaha az az idő, mikor a terror minden hithirdetőnek a torkára forrasztja a szót, ha ezek elhallgatnának kénytelen-kelletlen, hát azok a kövek veszélyének, amelyekre rávésték a régi keresztények a Jó pásztor, a Bgs. Szűznek az apostolok és szentek nevét és alakjait, hogy urbi et orbi beszéljenek a hitről és igazságairól per omnia saecula saeculorum.

Amint a tenger kimeríthetetlen, úgy kimeríthetetlen Róma kincsbányája is. Minden látogatásunk a bazilikában, templomokban és muzeumokban csak futólagos betekintés jellegével birhattak. Ha Thorwaldsen szobrász egy kétévi római tartózkodásával kérkedő kartársának azt mondta, hogy ő negyven éve járja Rómát és nem meri mondani, hogy ismeri, mit mondhatunk mi, akik csak négy napot tölthettünk ebben a zavarba ejtő bőségben. Bizony csak izelítőben kaptunk egy csöppet, csak annyit, hogy belekóstoltunk a lelki és szellemi gyönyörűségekből és majd máskor, kedvezőbb körülmények között meritünk ebből a szemet-lelket gyönyörködtető oceánból.

Október a **Rózsafüzér Királynéja** hónapja. Terjesszük égi Anyánk kedvenc imádságát a rózsafüzért. Nagy választékban 24 f.-től kezdve kaphatók sokféle színű **Krisztus Királysága** ünnepére alkalmas könyvek: ben, erős füzéssel a **Kordában.** Dr. Tóth Tihamér: Szent beszédek Krisztus Királyságáról. **Ujdonság!** — P. Lányi S. J.: Jézus Krisztus királyi fölségjoga. Dr. Horváth O. P.: **KORDA R. T.** Iskola-utca, Fogadalmi templomtér sarok

Szerkesztői üzenetek

Tisztviselő, Szeged. Már az előkészületek folynak, azt hiszem december 1-én megnyílik a Tudósító kölcsönkönyvtára.

Színház látogató, Szeged. A színház a város kezelésében valóban örvendetes javulást mutat. A színészek a vidéki nivót messze felülmúlják, a diszletek az igényeket kielégíthetik, a rendezés kifogástalan. Egy hiba van: Szeged nem tudja magát emancipálni a fővárosi színházak műsorától. Azt hozza, ami Pesten sikert aratott. Holott a mi izlésünk egészen más! Nagyon sokszor, sőt a legtöbbször absolute nem egyezik izlésünk a pesti publikumével. Ennek azonban kifejezést kell adni. Nézzük meg azokat a darabokat, melyeket a színház csak félve, az anyagi veszély rizikójával mer hozni, akkor nem lesz ráutalva arra, hogy anyagi szempontok miatt feláldozza erkölcsi érdekeit. Mindent nem várhatunk a város áldozatkészségétől. Ha jó

darabba megyünk mi fogjuk irányítani a színház műsorát.

Olvasó, Szeged. Nagyon örülök, hogy ennyire érdeklődik lapunk iránt. Levelének egyetlen hibája, hogy nem írta alá nevét. Így, sajnos, nem világosíthatom fel tévedéséről. Ha címét megadja, vagy személyesen meglátogat, mindent meg fog érteni.

Árva fiu. Valamely nap 4—5 óra között jöjjön a belvárosi plébániára.

Aggódó, Szeged. Az annyira sürgött keresztény szervezkedésnek egyetlen kiinduló pontja és mindvégig legfontosabb eszköze: a sajtó. Ha valaki ennek megállapításához nem tud felemelkedni, nem jelenti azt, hogy meg tudja változtatni az igazságot. Az bizonyos: százszor ismételt disznótóros szónoklatokkal nem lehet szervezni. Ezt mindnyájan keservesen tapasztaltuk. Talán nem fogunk kétszer megbotlani ugyanabban a kőben és megértjük, hogy a szervezés alapja csak rendszeres, céltudatos, felvilágosító sajtópropaganda lehet. A magunk részét ki fogjuk venni, ha senki nem támogat is munkánkban.

Felelős szerkesztő:

vitéz Máriaföldy Márton dr

A lapot szerkeszti:

Balogh István

Felelős kiadó:

Szeged-belvárosi plébánia és a Katolikus Családok Szövetsége.

Kedvezményes előfizetést nyitunk a Szent István könyvek

új sorozatára. — 8 kötet 52—62 számig pengő 48.20 bolti ár helyett csak 33.60 pengőért kapható, ha október 15-ig előfizet. — Egyes kötetek is kaphatók ilyen feltételek mellett. — Azonkívül ahány új kötetet megvesznek annyi régi kötet kapható 50% engedménnyel. **Szent István Társulat szegedi fiókjánál.**

Varga Mihály Aradi-utca 7. sz. Szeged

☞ a Rudolftéri vasúti megállónál. ☜

Kötéláru, istráng, kötőfék, marhakötél stb., zsák ponyva, lópokróc, spárga, halászháló, szőllőkötő és hasonló cikkek a legolcsóbb gyári áron kaphatók.

Telefon 469. szám.

Férfi ruha újdonságok készen és méret után

BALÁZS JENŐNÉL

Igen nagy választék! Szeged, Széchenyi-tér 2. Telefon 14-96. Meglepő olcsó árak!

Az Alföld
legnagyobb vásáruháza

B RUCKNER
TESTVÉREK
SZEGED
Kossuth L.-sugárút 1.
Telefon 2-46.

Új fűszer és csemege ke-
reskedés a Gizella-tér
és Szentháromság-u. sarkán

hol a legfinomabb árú
a legjutányosabb áron
szerezhető be.
Szíves pártfogást kér:
Szarvas Sándor

Lampel és Hegyi Szeged,

Tisza Lajos-körút (Püspökbazár).

Harisnyák, kötöttáru. Fehérneműk legolcsóbb bevásárlási forrása.

TRAUB B. és TÁRSA

SZEGED

Az
Alföld legrégebb
könyv-, zenemű- és papir-
nagykereskedése
és könyvnyomdája.

C séplőkészletek, trakto-
rok és mezőgazdasági
gépek, valamint olaj,
gépzsír és az összes
műszaki cikkek leg-
előnyösebben besze-
rezhetők

Ruh Vilmos

cégnél Szeged, Mikszáth K.-u. 9.
(paprikapiac sarok) — Telefon 905.

FISCHER JÓZSEF

ELSŐRANGU ÓRA ÉS ÉKSZER ÜZLETE SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 14.

Kedvező fizetési feltételeket is nyújtok.
:: Nagy óra- és ékszerjavító műhely ::

Magyarország legjobb hírnevű óráscége

Brauswetter János

SZEGEDEN.

Órák jótállással.

Ékszerek szolid áron.

Elsőrendű órajavító műhely.

Hordók

ujak és használtak,
valamint kádák állan-
dóan raktáron.

Javításokat vállalom.

Lendáczyk Sándor

kádármester Maros-utca 42. szám.
Sóházzal szemben. Telefon 12-87.

Anglo Danubian Lloyd Általános Biztosító R. T.

Magyarországi igazgatóság Budapest V. Nádor-u. 34. Telefon: 257-58, 273-65, 214-51.

➔ Az összes biztosítási ágazatokat kultiválja. ➔

Különleges ágazatok: Egyetemes autó, hűtlen kezelés (sikkasztás) és ovadékbiztosítás. — Elismerően gyors és előzékeny kárlebonylítás.

Kovács Sándor zongoraraktaában elsőrendű
uj zongorák kaphatók előnyös
fizetési feltételek mellett. Zongorák és pianinók kölcsönben is adnak.

Elvállal zongorahangolást és javítást.
Szeged, Kossuth Lajos-sugarut 6.

Tóth József

ékszerész, chrono-
meter és műszerész.

Eladás részletekre is.
Szeged, Kölcsey-utca 7.

Brilliánsokat, tört aranyat,
ezüstöt, régi pénzeket leg-
magasabb áron vesznek!

Lukács János műszerész

varrógép, kerékpár és
írógép eladás, speciális
— javító műhely —

Szeged, Valéria-tér 7. sz.
Telefonszám: 10—08.

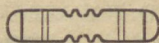
Írógépek ujjak és használtak gyári árban kedvező részletfizetésre
Írógép R. T. Szeged, Széchenyi-tér 8. (Telefon: 3—63.)
szerezhetők be.

Aranytollakban és egyéb irodai fel-
szerelésekben nagy választék.

● Javító műhely, karbantartási vállalat
és írógépkellékek raktára.

LIPTAY BÉLA

műbutor asztalos

Szeged, Br. Jósika-u. 33

Legszebb és legjobb

PAPRIKÁT

örli az Alföldi Gőzfürész és
Örlőmalom Rt. Szeged,
(Alsóváros) Hattyas-sor.

Utász-laktanya mellett

férfi, fiuruha és női felöltő áruháza
Fejér Mór Szeged, Kárász-utca 6. sz.
Nagy választék, olcsó árak!

Vásárhelyi mőmalom őreleményei

liszt, korpa Szécsi Izsónál

Szeged, Kárász-u. 14. Telefon: 6—78.

Villanyát és gázát szereltesse RÖSNERNÉL

Szeged, Tisza Lajos-körút 39. — Telefon: 4—68.
Modern csillárok, fűtő-, főző- és vasaló-készülékek, szerelési anyagok és izzók legjobb minőségben.

Fűszer, csemege, déligyümölcs, gyarmatárak, prágai sonka, felvágottak a legnagyobb választékban kaphatók

Römer Miklósnál

Dugonics-tér és Tisza Lajos-körút sarok.

Ha nyerni akar, vegyen

sorsjegyet KELEN HUGO banküzleténél

Szeged, Klauzál-tér 9.

STEIN PÉTER

uri-, női- divat, kötött- és szövött-
árak üzlete

Kölcsey-utca 5. sz. alatt.

Pontos figyelmes kiszolgálás.

Győződjék meg!

Legszebb ékszerek, órák legolcsóbb árban részletfizetésre is kaphatók

MÜLHOFFER V.

műórás és ékszerésznél SZEGED, Széchenyi-tér (Zsóter ház).

Templomi kegszerek tüzi
aranyozását, javítását
készítését vállalom.

NÁDUDVARDY JÁNOS

aranyművesmester

Szeged, Zrínyi-utca 18.

Offovay Károly

vasáruháza

SZEGEDEN,

Tisza Lajos-körút 51. sz.

B U T O R O K

ebédlők, hálószobák és mindenmű lakberendezések legnagyobb választékban a legolcsóbb árban beszerezhetők

Kertész Sándor

butoráruházaiban

Szeged, Feketesas-utca 14. sz.

(Figyeljük a cég nevét!)

Kérem, cégemre figyelni!

Ékszert, órát, menyasszonyi nászajándéknak alkalmas dísz-
tárgyakat, evőeszközöket, jegy-
gyűrűket, briliáns és gyémánt
ékszert legolcsóbban
vásárolhat

B O K O R

ékszerésznél

Szeged, Kelemen-utca 7. sz.

László Farkas József első szegedi juhturó gyára

Dugonics-tér

A híres mecseki vaj főlerakata.

Telefon: 15-48.

Állandóan frissen készült csemege juhturó és

a legkülönbébb teljes tejből készült finom sajtok nagy raktára.

HOFFER és TÁRSA
Szeged, Iskola-utca 18.

Képkerepező műhely. Vallásos és világi képekben nagy választék.

A legszebb
női kalapok
a legolcsóbban kaphatók
Knittel Konrádnál
Szeged
Iskola-utca 26

Kurucsev Sándor divataruháza

SZEGED,

Széchenyi tér 14. szám.

Nagy választék férfi és női szövetekben, selymekben,

:-: vászonárunkban és mindennemű textilárunkban. :-:

VINKLER TESTVÉREK

Telefon: 24 és 4—97. GŐZFŰRÉSZELEPE SZEGED. Telefon: 24 és 4—97

Mindenféle tüzelő- és építési anyagok raktára.

vitéz Dóczy Imre

kárpitos és diszítő lakberendezési vállalata

Szeged, Kállay Albert (Hid) utca 1. Telefon: 18—90.

Modern kivitelben, a legolcsóbb árban készít: uri szoba garnitúrákat, ebédlő-székeket, szalongarnitúrákat, ottomán, matrac, diszpárnamentirozást stb.

Panácz Antal vendéglője

Iskola-utca sarok.

a vidékiek találkozó helye.

Rudolf-tér 9.

Legjobb fajborok. Elsőrendű sör. Magyar konyha. Kitűnő szegedi halpaprikás és sült halak. Szolid árak

Szegedi Gazdák HANGYA

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete.

A legolcsóbb beszerzési forrás fűszerárak és minden más hasonló cikkekben.

Főüzlet: Tisza Lajos-körút 71.

Fiókok: Petőfi S.-s.-út 89. Földmíves-u. 15. Rudolf-tér 9. Festő-

utca 7. Kossuth Lajos-sugárút 77.

Ujszeged, Bethlen-utca 7.

Szegedi „PETŐFI” sóskeserű gyógyvíz.

Gyógyerejét a köszönő levelek sokasága bizonyítja. Világhírű professzorok bizonyítványa szerint a következő betegségeket gyógyítja: csontreuma, aranyér, májdaganat, vérhas, csuklás, gyomordaganat, stb. ellen. Láda számára és üvegekben is kapható.

Tulajdonos: **MASA ISTVÁN**
Szeged, Berlińi-körút 9.

Káldor J. és Társa

fűző- és ernyőgyára. Harisnya különlegességek és divatcikkek raktára.
Szeged, Kárász-utca 8. Telefonszám : 11—02.

Bugyi István

géplakatos, bádogos és
vizvezetéki szerelési
vállalata

Szeged, Korona-utca 10.

Régi ékszereit divatosra átala-
kitja, javítja vagy becseréli cse-
kély ráfizetéssel. Uj ékszerekért
is forduljon cégemhez, a legol-
csóbb beszerzési forráshoz.

Ékszeripar

Szeged, Takaréktár-utca
(Dr. Gróf palota.)

VORATSEK VENCEL

zongorakészítő és hangoló

Belváros, Templom-tér 6 szám.

Szeged városi zenedei zongorajavító és hangoló. Elfogad minden zongora-
javítást és hangolást helyben és vidéken.

Az Anker Általános Biztosító R.-T.

Alapítva 1858-ban.

Szegedi fiókja : Szeged, Vörösmarty-u. 5. Uri kaszinó épület. Volt Magyar-Olasz Bank.
Elfogad biztosításokat az összes ágazatokban a legelőnyösebb feltételek mellett.

A fiók telefon szám. 12—42.

PÓR SÁNDOR

egyházi és világi üvegfestő

! tükörkésző !
és
! üvegcsiszoldója !

Kossuth Lajos-sugarút 17.

Sok tüzelő anyagot
takarít meg, ha

TÜZHELYET BENEDEK

lakatosnál vesz.

Kigyó-utca 4. szám.

Telefon 14—83.

SCHWARTZ MARGIT

kalap-szalon

Oroszlán-utca 8.

Kalapjai vezetnek!

SZÖNVEGHÁZ ÉS PAPLANGYÁR

NEMES MIHÁLY Kellemen és Oroszlán-utca sarok.
Telefon: 624.

Ezen cikkekben legolcsóbb bevásárlási forrás.

Segesvári „Drogeria“ Szeged

Kárász-utca 6. szám.

Telefonszám 3-42.

*A szegedi Vass András
téglagyár fióktelepe Algyőn*

közismert kitűnő minőségben tégla és
cserepet minden mennyiségben szállít.

Knappe János vendéglő **S**

(Bohn utóda) sörözője és étterme, idegenek kedvenc
találkozóhelye. — Szeged, Vár-ucca 2. szám.

Mindenkor friss halászlé és sült hal kapható.

Milenkovits Dezső

vegyeskereskedése és előnyomda üzlete
Szeged, Londoni-körút és Margit-utca sarok.

SÍREMLÉKET

legolcsóbban vásárolhat

Fischer János fiai

sírkőgyárában Szeged, Kálvária-u. 3

Az Alföld legnagyobb sírkőgyára.

Minden anyagból művészi kivitel.

„Express“

**Nemzetközi Szállítma-
nyozási r. t. Szeged.**

Butorszállítások zárt
és nyitott kocsikkal.

Szállítási hivatal a máv. részére.

Kelemen-u. 1. Telefon 12-90.

„Pátria“

Általános Biztosító Reszvénytársaság Vezérigynöksége Szeged, Iskola-utca 20. sz.
(Fogadalmi templom mellett.) :—: Előnyösen biztosít mindennemű kár ellen.

Cipő- és harisnyában

Szeged, Kárász-utca 14.

a vezető
világmárka

Del-Ka Hungária

Telefon
6-84.